

Plan for oppfølging av elevens skolemiljø

INNLEDNING

Alle elever har rett til et trygt og godt læringsmiljø som fremmer helse, trivsel og læring. I denne planen gis det en nærmere beskrivelse av skolens arbeid for å ivareta elevens rettigheter knyttet til opplæringsloven kapittel 9A. For å sikre elevene denne retten, har skolen en aktivitetsplikt. Denne baserer seg på et lovfestet krav om

NULLTOLERANSE for krenkende handlinger.

Planen bygger på Opplæringslovens § 9A og Udir- 3- 2017 «Rundskriv om skolemiljø»

1. Følge med
2. Gripe inn
3. Varsle
4. Undersøke
5. Sette inn tiltak
6. Dokumentere
7. Forebygging
8. Evaluering – Revisjon av planen

Nedenfor gis først en kort oversikt over bestemmelser i lovverket som omhandler elevenes rett til et godt fysisk- og psykososialt miljø. Deretter følger en gjennomgang av definisjon av mobbing.

HVA SIER LOVVERKET?

<https://lovdata.no/dokument/NL/lov/1998-07-17-61>

Kapittel 9 A. Elevane sitt skolemiljø

§ 9 A-2. *Retten til eit trygt og godt skolemiljø*

§ 9 A-3. *Nulltoleranse og systematisk arbeid*

§ 9 A-4. *Aktivitetsplikt for å sikre at elevar har eit trygt og godt psykososialt skolemiljø*

§ 9 A-5. *Skjerpa aktivitetsplikt dersom ein som arbeider på skolen, krenker ein elev*

ASKIM KOMMUNE Servicetorg 69 68 10 00

Besøksadresse:
Rådhuset, 1. etg.
Kirkegt. 5

Postadresse:
Postboks C,
1801 Askim

Bankgiro:
1100 07 00284

Postgiro skatt:
7855 05 01243

E-post adresse: postmottak@askim.kommune.no

Straffeloven § 185. Hatefulle ytringer

<https://lovdata.no/lov/2005-05-20-28/§185>

«Med bot eller fengsel inntil 3 år straffes den som forsettlig eller grovt uaktsomt offentlig setter frem en diskriminerende eller hatefull ytring. Som ytring regnes også bruk av symboler. Den som i andres nærvær forsettlig eller grovt uaktsomt fremsetter en slik ytring overfor en som rammes av denne, jf. annet ledd, straffes med bot eller fengsel inntil 1 år.

Med diskriminerende eller hatefull ytring menes det å true eller forhåne noen, eller fremme hat, forfølgelse eller ringeakt overfor noen på grunn av deres

- a) Hudfarge eller nasjonale eller etniske opprinnelse*
- b) Religion eller livssyn*
- c) Seksuelle legning*
- d) Nedsatte funksjonsevne*

FN's barnkonvensjon

https://www.unicef.no/sites/default/files/barnekonvensjonen_enkel_bokmal_02.pdf

KRENKENDE HANDLINGER

Slik definerer vi krenkende ord og handlinger i Askimskolen

1. Sårende kommentarer og trusler/vold basert på etnisitet, utseende, familieforhold, religion og seksuell legning.

Dette gjelder kommentarer enten de uttrykkes direkte, via ryktespredning og/eller ved bruk av sosiale medier.

2. Nasjonalt og internasjonalt defineres er mobbing som «gjentatt negativ eller «ondsinn» adferd fra en eller flere rettet mot en elev som har vansker for å forsvare seg. Gjentatt erting på en ubehagelig og sårende måte er også mobbing». Adferden må finne sted to eller tre ganger i måneden eller oftere for å defineres som mobbing.

”Med mobbing forstås vi psykisk og/eller fysisk vold rettet mot et offer, utført av enkeltpersoner eller grupper. Mobbing forutsetter et ujevnt styrkeforhold mellom offer og plager, og episodene foregår over tid.”

SKOLENS AKTIVITETSPLIKT

1 Følge med

Alle som arbeider i Askimskolen har en plikt til å følge med på hva som skjer på skolen og gripe inn hvis de ser krenkelser.

- Spør i alle utviklingssamtaler hvordan eleven har det på skolen
- Gjennomfør minst en elevsamtale pr. halvår der eleven blir spurt om trivsel på skolen.
- Når du har inspeksjon/tilsyn, observer samspillet mellom elever og legg merke til elever som går alene
- Følg med på endringer i elevers atferd, oppførsel og faglig utvikling
- Gjennomfør trivselsundersøkelser og bruk av sosiogram for å kartlegge miljøet i klassen
- Følg med på endringer i klassemiljøet

2 Gripe inn

Alle som arbeider i Askimskolen har til enhver tid plikt til å gripe inn umiddelbart og stanse uønsket adferd. Nulltoleranse skal ligge til grunn for inngripen.

Fysisk inngripen skal bare skje dersom det er nødvendig av hensyn til nødverge eller nødrett.

3 Varsle

Alle som arbeider i Askimskolen skal varsle rektor hvis de ser eller mistenker at en elev ikke har et trygt og godt skolemiljø. Dette skal sikre at rektor får oversikt over hvordan elevene har det på skolen og vil være et godt utgangspunkt for å følge opp enkeltsaker.

Rektor kan delegere oppgaven om å ta imot varsler til en annen person på skolen, men kan ikke delegere ansvaret. Rektor har ansvaret for at varslingene håndteres på en forsvarlig måte.

Alvorlige saker skal varsles straks.

I alvorlige tilfeller skal rektor varsle skoleeier. Skoleeier får da en mulighet til å bli kjent med saken og involvere seg i hvordan den skal løses. Hva som er et alvorlig tilfelle, vil være en skjønnsmessig vurdering.

Eksempler på alvorlige tilfeller er:

- Saker der krenkelsene er særlig voldelige
- Hvis flere elever er involvert i mobbing av en enkeltelev
- Situasjoner der krenkelsene har pågått over lang tid uten at skoleledelsen har klart å løse saken
- Digital mobbing på tvers av skoler og grove trusler gjennom sosiale medier

4 Undersøke

Enhver som arbeider i Askimskolen, som ser eller mistenker at en elev ikke har det trygt og godt, skal undersøke saken med en gang. Hvis elever selv sier ifra om at de ikke har det bra, skal skolen alltid undersøke saken nærmere.

Det kan være aktuelt å undersøke hendelser tilbake i tid eller forhold utenfor skolen, dersom disse påvirker elevens hverdag på skolen.

Skolen skal sørge for elevenes medvirkning når de undersøker saker. Dette skal gjøres ved at involverte elever blir hørt, og barnets beste skal være et grunnleggende hensyn i skolens arbeid.

Skolen må ta hensyn til barnets beste i alle vurderinger og handlinger for å oppfylle aktivitetsplikten.

<http://barneombudet.no/dine-rettigheter/barnekonvensjonen/artikkel-3/>

Skolen undersøker gjennom

- Samtaler med de elevene det gjelder, andre elever, ansatte og foresatte
- Observasjon av elevene i friminuttene eller i en læringssituasjon
- Kartlegging, klasstrivsel.no

5 Tiltak

Skolens ansatte må bruke sitt faglige skjønn når de skal vurdere hvilke tiltak de skal sette inn. For å finne frem til egnede tiltak er det viktig å ivareta barnas rett til å bli hørt og hensynet til barnas beste. Det er viktig å vurdere hvilke tiltak som ivaretar barnas interesser best mulig.

Tiltakene kan rettes mot:

- Den som blir utsatt for krenkende handlinger
- Den eller de utfører krenkende handlinger
- Medelever som er passive tilskuere
- Gruppe- eller klassemiljøet
- Hele skolemiljøet

Tiltaksplikten løper så lenge eleven opplever at skolemiljøet ikke er trygt og godt.

Dersom tiltakene ikke har oppnådd formålet, fortsetter skolen arbeidet. Det må vurderes om tiltaksperioden skal forlenges, eller om det skal settes inn flere eller andre tiltak.

Hvis disse tiltakene ikke hjelper, kan følgende sanksjoner gjennomføres:

- Begrense friminutt
- Avgrense lekeområdet
- Holde seg til den som har tilsyn/ forsterket tilsyn
- Ved mobbing på skoleveien: Møte før skolestart/holdes igjen etter skoleslutt. Avtales med foresatte
- Avtale samarbeid/faste møter med foresatte
- Bortvise eleven fra timen (Ansv. lærer. NB. Eleven skal ha tilsyn)
- Bortvise eleven for resten av skoledagen (Ansv. rektor)
- Flytte eleven til annen skole (Enkeltvedtak)

6 Dokumentere

Skolen må dokumentere skriftlig hva de gjør for å sørge for at elever har det trygt og godt på skolen. Dokumentasjonen skal sikre at:

- Elever og foreldre får et bevis på at skolen tar saken deres seriøst og at de forplikter seg til å hjelpe eleven
- Fylkesmannen raskt kan få oversikt hvis saken meldes dit
- At saken er tilstrekkelig belyst ved eventuelle tilsyn, erstatningssaker eller straffesaker

Skolen har to dokumentasjonsplikter

1. Dokumentere hvilke tiltak vi planlegger å gjennomføre - gjennom en aktivitetsplan. Bruk egen mal for aktivitetsplan. Leveres avdelingsleder. Arkiveres.
2. Dokumentere hva vi har gjort for å følge opp delpliktene i hver enkelt sak, det vil si følge med, gripe inn, varsle, undersøke og sette inn tiltak.

I aktivitetsplanen skal følgende være med:

- Hvilket problem som skal løses
- Hva skolen har planlagt
- Når tiltakene skal gjennomføres
- Hvem som er ansvarlig
- Når tiltakene skal evalueres

En aktivitetsplan trenger ikke å knytte seg opp mot en bestemt elev, men kan ta for seg en situasjon eller utfordring der flere elever er involvert.

Aktivitetsplanen er en erstatning for enkeltvedtaket. I noen tilfeller vil det fremdeles være aktuelt å fatte enkeltvedtak. Dette gjelder i tilfeller som skolebytte og bortvisning.

7 Forebygging

Askimskolen legger stor vekt på forebyggende arbeid for å ivareta elevenes skolemiljø. Skolene har en plan for arbeid med sosial kompetanse. Alle klasser jobber systematisk med planen.

1. Trygt skolemiljø

- Gode rutiner for overgangen barnehage/skole
- Gode rutiner for overgangen barneskole/ungdomsskole
- Fadderordning
- Fellessamlinger
- Besøk av den kulturelle skolesekken
- Elevundersøkelsen på 5.- 7.trinn hver høst
- Alle klasser gjennomfører to undersøkelser i året i det digitale verktøyet «klassetrivsel.no»
- Vurderingstimer/elevsamtaler
- Regelmessig tema på team/trinnmøter og i hele personalet
- Skolevandring og observasjon fra skolens ledelse
- Økt voksentetthet ved behov
- Klassemøte i forkant og etterkant av elevråd, eller ved behov

2. Skolens ledelse samarbeider med FAU på følgende områder.

- Felles foreldremøte ved oppstart av nytt skoleår
- Klasse- og skolemiljøet er agenda på alle foreldremøter
- FAU-møte og SU/SMU-møte som omhandler det psykososiale miljøet
- Samarbeid om trivselsfremmende tiltak, i og utenfor skoletiden
- FAU handlingsplan inneholder aktiviteter for elevene som søker å gi et godt og trygt skolemiljø
- FAU-styret og rektor skal revidere beredskapsplanen hvert år

Aktuelle samarbeidspartnere utenfor skolen er:

- PPT
- Helsesøster
- Barnevernet
- Ungdomskontakter/LOS – forebyggende team
- Eksterne kompetansemiljøer

8 Evaluering – Revisjon av planen

For å gjøre planen til et aktivt verktøy, vil det være nødvendig med en årlig gjennomgang for å vurdere om planen fungerer tilfredsstillende, eller om det er nødvendig med revisjon. Planen tas opp i elevråd, personalet, FAU, i skolens samarbeidsutvalg/skolemiljøutvalg og i Brukerrådet for Askimskolen.

Tidspunkt for årlig gjennomgang av planen:

Askimskolens skoles plan for et godt skolemiljø skal evalueres og ev. revideres hvert år i mars/april.

Ansvarlig: Virksomhetsleder og rektorer